

ภาพที่ 4 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจ
ของพฤติกรรมทางจริยธรรม

ที่มา: ควงเคือน (2538)

จากส่วนประกอบดังกล่าวแสดงความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผลได้ดังนี้ คือ จิตลักษณะ
ทั้ง 3 ด้าน ที่เป็นรากของต้นไม้ใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ของลำต้น กล่าวคือ
บุคคลจะต้องมีลักษณะพื้นฐานทางด้านจิตใจ 3 ด้าน (สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม สุขภาพจิต)
ในปริมาณที่สูงเหมาะสมกับอายุจึงจะเป็นผู้มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะ ทั้ง 5 ประการ
(เหตุผลเชิงจริยธรรม มุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ ทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม) ของลำต้นต่อไป ซึ่งจิตลักษณะ ทั้ง 8 ประการจะพัฒนา
ไปสู่พฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง เสมือนรากและลำต้นที่เจริญงอกงามผลิตดอกออกผลที่
พึงประสงค์ของสังคม โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้